

dovolj ost v naši državi.

Ali bomo se verjeli političnim zapeljivcem in njihovu časopisju, ko vidimo takšna dejanja? Zbirajmo se vsi pod zastavo Slovenske ljudske stranke, ozir. Kmetijske zveze, ki hoče urediti šolstvo in državo tako, da bo ljudstvo odločevalo, služabniki ljudstva pa služili in ubogali. Naše ljudstvo plačuje, naše ljudstvo je tudi zrelo, da si gospodari in odločuje! Proč z vsemi, ki ljudske pravice kratijo ali pa molčijo, in jih ne branijo!

Ima vremena —

nema vremena — je še čas — ni časa — to čuješ v državnih pisarnah od najvišje pa do najnižje, kadar se pa ljudstvu naložijo kaka bremena, tedaj je pa — odmah — takoj. Če oblastniki tebi velijo: daj, tedaj se pravi to — takoj, če pa ti od njih nekaj želiš ali prosiš, ti pa odgovorijo, da je za to še dovolj časa ali pa, da sploh nima jo časa za tvoje zadeve.

Te krljate besede: odmah, nema vremena, ima vremena, so igrane tudi v tem letu naše državne uprave zelo veliko vlogo. razne ogromne davke in druga bremena so nam navaliли takoj — odmah, z objubljenimi socialnimi in kulturnimi uredbami pa še sedaj odlašajo, — ker ni časa, — nema vremena.

Celo leto so obetali, da bodo zmanjšali število uradnikov, imeli pa niso za to pripravne prilike in pravice časa, tako da smo baš sedaj dosegli strahovito množico, da pride na vsakih 140 prebivalcev brez razlike spola, po eden uradnik. Povsod so objubljeni zmanjšanje z ozirom na ogromne upravne stroške, niso pa našli za to, pravega časa in tako so vsi ministrski proračuni kakor smo že zadnje poročali, strahovito narastli.

Pred dobrimi dvema leti so kolekovali denar in odtegnili 20%, potem pa vrnitev tega odtegljaja neprestano obetali. Z zadnjo, prav trdno objubo je prišlo „Jutro“ od 15. oktobra, ki je v vsaj svoji vladni izvirnosti zatrdilo, da se začne izplačevanje takoj s početkom novembra. November je minil, leto je pri kraju, za izplačilo pa še vedno ni in tudi ne bo pripravnega časa.

Sto in sto umazanih spletk in prevar so zakrivali razni upravni organi v tem času, proti vsemu, kar je prodrl v javnost, so se obetale preiskave, ki se pa sploh nikdar ne izvršijo, ozir. nikdar ne izkažejo s kakim izidom.

Gotovo je pa to, da oblastniki, ki so se sami proglasili za državo, z največjo naglico vse ukrepajo, kar služi v povečanje njih moči in oblasti in ne smemo se nadati, da bi popustili v svojih nakanah. Danes so še precej trdno prepričani, da je še dovolj časa za samovoljno gospodarstvo, bliža se pa prav naglo čas, ko bodo široki narodni sloji spregledali ter spregovorili odločno besedo v svoji državi.

Darujte za Tisk. dom!

Silver je bil bled ko stena. Oči je izbutil od jeze in srda. —

Iztresel je pepel iz pipe. „Pobotajmo se!“ Dajte mi roko!“ je vzkliknil.

„Jaz ne!“ je odgovoril kapitan. „Kdo mi da roko —?“ je zakričal v kočo.

Nobeđen se ni genil. Med ostudnimi psokami se je vzper ob steni po koncu na svojo eno nogo in se naslonil na berglo.

Nato je pljunil v studenec. „Tule —!“ je vzkliknil. „Takole mislim o vas! — Preden bo minila ura, vam bom zakuril v tej koči, da vam bo vroče, kakor v krušni peč! E, le smejte se, le smejte se! Preden bo minila ura, se bodele drugače smejali!“

In z grdo kletvico je odšepal, se spotaknil in padel v pesek, se zopet spravil na nogo in moč z belo zastavo mu je pomagal preko plota. —

Trenutek pozneje je izginil med drevjem.

XXI.

Pazljivo je zrl kapitan za njim in ko je izginil, se je obrnil v kočo. — Nobenega ni našel za svojega me-

Dobro znamenje.

Gospoda, ki živi na kmetih in gloda na narod od zgoraj navzdol iz svojega gosposkega stališča, izraža večkrat svoje začudenje nad mislenjem našega preprostega človeka. Vse se ji zdi nekako čudno in nenaravno, kmet postaja samozavesten in nima več tiste slepe pokorščine pred gospodo. Začel je misliti s svojo glavo in gospod se temu zelo čudi.

Neki gospod iz obmejnega okraja pride v mesto ter se razgovarja s svojim znancom: „Veste, naš ljudje so postali nekako čudni. Sicer je res, da imajo zelo težko življenje, celo te nesrečne Wranglovce imajo na vratu, a čudno se mi zdi to, da se tako malo obračajo do mene. Prej so mi potožili ter me povpraševali v vsaki malenkosti, sedaj pa ne več. Ostali so kakor poprej uljudni, ne vidijo pa v meni nikake merodajne osebe. Pri volitvah in ob raznih drugih prilikah javnega življenja sem jih skušal pripraviti za to in ono, možje so me sicer lepo poslušali, nazadnje pa dejali: „Vse to je res prav lepo, gospod! V imate svoje lastno mnenje, mi pa svoje in vsak naj napravi po svoje.“

Mnogo čitajo. Zanimajo se in vedo za skrbi, o katerih bi si človek mislil, da sploh ne morejo v kmečko glavo. Tako vam vedo o raznih državnih izdatkih, o ministrskih plačah, o finih cigareтах, katere dobijo ministri za sion, o raznih zadevah, ki so daleč od kmečkega obzorja, z eno besedo: vse vedo, kar bi jim poprej nikdar ne bil prisodil.“

Mestni znanec tega gospoda menda o praktični gosposki politiki ni imel dovolj pojma, zato je pa dejal, da je to dobro in koristno, češ, narod ima pravico, da zasleduje javno življenje.

Gospod z dežele: „Vi govorite kar znate, to pa ne veste, da propadajo na deželi naše narodnjaške stranke. Koliko sem se trudil, da razložim ljudem namen naše jugoslovanske demokratske stranke, pa vse zastoj!“ Lepe besede o demokraciji so bile bob v steno, kmetje so se muzali in dejali da ne verjamejo v demokracijo, za katero se peha in trudi tisoč in tisoč policajev, tuhih in domačih biričev. Nas imenujejo kračkomalo policajdemokrate, tudi o samostojnih kmetih nečajo slišati prav ničesar. Če dobimo volitve, propade naša stvar na deželi popolnoma. Narod bo kar drl za avtonomisti. Večkrat slišim kako prav pikro in ostro besedo, češ, prej ste nas hoteli z vso silo zasukati proti Dunaju, sedaj pa proti Belgradu, prej vam je bilo sveto, kar je rekel Dunaj, danes pa, kar reče Belgrad. — Če jim razlagam, da je središče v vsaki državi potrebno in važno, da se mora združevati vsa moč in oblast na gotovem mestu, mi pa pravijo, da so oni — delavni in kmečki sloji, država, mi — gospodje, ministri in policaji bi pa hoteli biti nekaka država nad njimi, ali država v državi.“

Meščan: „To je na vse zadnje tudi res, pa kako si predstavljajo izhod iz vsega tega?“

Gospod iz dežele: „To sem že tu-

stu, le Gray je stal pri svoji strelni luknji na straži.

In tedaj se je ujezil. Prvikrat je bilo, da smo ga videli jeznega.

„Na prostore —!“ je zakričal, in ko smo pohiteli vsak k svoji steni, je nadaljeval:

„Gray, zapisal bom vaše ime v lajski dnevnik! Zvesto ste vzdržali na svojem mestu, kakor se spodobi prajem mornarju! — Gospod Trelawney, čudim se, kako ste mogli kaj takega storiti —! In vi, gospod doktor, mislim, ste nosili vojaško suknjo! Če ste tako opravljali svojo službo, — boljše, da ste ostali v postelji —!“

Stráže so stale pri strelnih luknjah, drugi pa smo marljivo basali puške, vse se je gibalo in vsi smo imeli rdeča ussja, kakor pravijo. —

Kapitan nas je nekaj časa molče gledal, nato pa je dejal:

„Fantje! Razdražili sem Silverja. In namenoma sem to storil. Preden bo minila ura, je dejal, naša bo napadla —! Sedaj vsaj vemo, pri čem da smo s temi ljudmi! — Manj nas je to njih, to je res. Pa mi smo kriti, napadatelja se morajo izpostaviti našim kroglijam, če hočejo do nas. Dejal bi bil tudi pred pol ure, da poznamo bojno

disciplino —. Ne dvomim, da jih bomo odbili, ako le hočete!“

Pregledal je „postojanke“ in našel vse v redu. Vzhodni in zapadni steni koč, sta bili le po dve strelni luknji, na južni strani, kjer je izviral studenec, tudi samo dve, v severni steni jih je bilo pet. Imeli smo približno 20 pušk za sedem strelcev. Drva so bila zložena ob stenah, na te sklade smo naložili streljivo in nabasane puške, da so bile brž pri roki. Sredi koč so bili pripravljeni noži in bodala.

„Ugasnite ogenj!“ je poveljeval kapitan. „Mraz je minil in dim bi nam utegnil slepiti oči!“

Graščak je lastnoročno pograbil železni lonec z ogljem in ga izsipal na dvorišču v pesek.

„Jim se ni dobil zajutрка! — Jim, očišče si zajutrk, pa nazaj na vaše mesto! Potrebovali ga bode!“ — Hunter, postrezite vsakemu s čašo žganja!“

Tako je naročeval in med tem ko nam je Hunter nalival žganje, nam je kapitan razložil svoj brambeni načrt. „Gospod doktor, vi bodele branili vrata. Ne izpostavljajte se kroglijam! Streljajte skozi vržo in stojte v kočih!“

Socijalistični poslanci se med delavstvom ponašajo s svojo opozicijo v parlamentu, a so v resnici ravnotako izdajice samostojne Slovenije kot samostojneži in demokrate.

Za volitve pa se je začela socijalna demokracija pripravljati tudi potom svojega časopisja.

Za glavni strankin zbor so pripravili socijalistični voditelji pravila, ki bodo gotovo sprejeta, in paragraf s teh pravil določa, da mora biti naročen vsak organiziran socijalni demokrat na „Ljudski Glas“ ali pa na „Volksstimme“, ki se proglasa za obvezna strankina časopisa.

Clani socijalističnih krajevnih organizacij pa naj bodo po možnosti naročeni na strankin dnevnik „Naprej.“

Poleg naročnine pa plačuje vsak organiziran socijalni demokrat še poseben časopisni davek v znesku 2.50 dinarjev mesečno.

Socijalistična stranka razširja — svoj tisk potom pritiska, ker mora vsak strankin član plačevati naročnino in še poseben časopisni davek za tiskovni sklad.

Glavna priprava socijalnih demokratov na prihodnje volitve pa bo velik strankin zbor ali kongres, ki se bo v kratkem vršil v Beogradu. Poseben odbor za ta kongres je že izvoljen in se že tudi vršijo predpriprave za to zborovanje. Cilj in namen tega kongresa je: pred volitvami trdno združiti in zediniti vse one socijalistične organizacije naše kraljevine, ki doslej

niso soglašale z zadržano in dvorezno politiko socijalističnih mešetarjev Antona in Elbina Kristan.

Socijalni demokrate že dobro vedo, da Samostojna ne bo prišla več v poštev pri prihodnjih volitvah, zaradi tega pa bodo skušali na vso moč, da nlovljo v svoje socijalistične mreže samostojne odpadnike potom agitacije z socijalistično opozicijo in potom svojega naravnost vsiljenega časopisja.

Naša podeželna politika se bo morala odslej tu temeljito ozreti v naše kmetsko delavsko ljudstvo slepečo socijalistično agitacijo, ki se razvija počasi, a sigurno od moža do moža.

To so „poštenjaki“!

V „Gospodarju“ smo že pisali, da je nezabna sramota za celo Samostojno oc enem letu iz parlamenta odstopljeni pusili poslanec Kirbiš. Pozvali smo „Kmetijski list“, naj se izjavi kot glasilo stranke, kako misli o Kirbiševem mandatu, katerega je razveljavil verifikacijski odbor ter poslal Kirbiša zopet nazaj iz Beograda v Prepolje. „Kmet. list“ ne da na naš poziv nobenega odgovora. Stari pregovor pa pravi: Kdor molči, ta z molkom pritruje. Tako je tudi s Samostojno glede Kirbiša. Samostojni minister Pucelj in vsi samostojni poslanci odobravajo, da je sedel Kirbiš v zbornici — nad eno leto kot neizvoljeni poslanec, vlekli neprestano poslanske dnevnice in rabil brezplačno poslansko železniško karto, dasi so vsi vedeli, da nima on mandata, ampak poslanec Slovenske kmetijske zveze Skoberne iz Rajhenburga. Ne smemo pa tudi pozabiti priti dejstva, da je razveljavil verifikacijski odbor Kirbišev mandat dne 1. decembra t. l. in da je dvignil Kirbiš poslanske dnevnice tudi za mesec december, ko je bil že odseljen iz zbornice.

Vsak pošten slovenski kmet nam bo pritril, da je nastopal Kirbiš kot vedoma neizvoljen poslanec skrajno — nepošteno. Ravnotako nepošteno kot Kirbiš, je ravnal Pucelj, samostojni poslanec in cela Samostojna, ki je rpepla v svoji sredini kot ljudskega zastopnika moža, o katerem je dozorevela da ne spada v Beograd.

Samostojno je najprej proslavil v zbornici njen voditelj dr. Vošnjak, ki je vedoma govoril v zbornici neresnico in ga je kot neresnicoljuba ožigosalo 20 ljubljanskih vseučilišnih profesorjev.

Pečat laži je utisnil Samostojni tudi znani Urek iz Globokega. Krono nepoštenosti pa je poveznil na Samostojno mešetar Kirbiš.

Stranka, ki ima za glavne voditelje može, ki ne poznajo resnice, ki je omadeževana z znakom nepoštenosti, pač o Novem letu ne bo več dobila prostora med našim resnicoljubnim in pošterim kmetiskim ljudstvom!

Ministrske špekulacije.

Beograjski list „Republika“ napada bivšega ministra Velizarja Jankoviča, ker ima v neki francoski banki naloženo lepo svoto 400.000 frankov. Mož je bil kot minister večkrat na

— Hunter, vi bodele na vzhodni strani, Jack na zapadni! Gospod Trelawney, vi ste najboljši strelec, vi in Gray — vidva vzemita severno steno s petimi strelnimi luknjami! Od tam bode prišel napad! Če se jim posreči, da preplezajo pot in streljajo na nas skozi naše lastne strelne luknje, bi se nam utegnulo presneto slabo goditi! — Jim, midva nisma mnogo vajena puškam, basala bova in pomagala, kjer bo treba!“

Mraz je minil. Solnce je priplezalo preko dreves in takoj zaupelo z vsa silo. Megla je izginila, kmalu je žarek pesek kakor peč in smola se je topila v hladnih naših sten. Pometali smo si suknje v stran, si zavijali rokave in odgrnili vratove in tako smo stali in čakali vsak na svojem prostoru in drhteli od pričakovanja in napetosti.

Minila je ura. „Na! se obesijo!“ je godrnjal kapitan. „Tole čakanje je dolgočasno. — Gray, poživljajte malo, da dobimo Kavetra!“

In tedaj smo čuli prvo vest o napadu.

(Dalje prihodnj.)

raznih potovanjih ter je pri tem pridno trdil z valuto. Kot prvak pri vladi je vedel za vse nakane svojih tovarišev in tako mu ni bilo težko zamenjati z vednim uspehom dinarje v franke ali pa narobe. Kakor znano, doživajo ministri na leto lepo svoto od poldruga milijona kron in ves ta vtislar kroži radi mastnega profita po vseh mogočih tujih bankah. — „Republika“ nasteva g. ministru pravnančno, kje in kako je veržil in g. minister se celo leto na tako očitjanja ni nik najmanj oglašal, sedaj, ko je že zmašil ves denar v žep, pa pravi, da je pripravljen dati listu vse franke, ki bi se našli v kaki francoski banki vpisani na njegovo ime. Dober izgovor!

Podobnih spekulantov je cela vrsta na visokih mestih. Zakon pravi, da ne sme nobeden poslanec in višji državnik opravljati razven tega še kake druge državne oz. upravne službe, pri upravi monopola pa imamo celo vrsto bivših ministrov in poslancev, ki vlečejo najmanj toliko plače kot znašajo njihove dnevnice. Kakor poročajo listi, imajo nekateri politični prvaki kar po tri dobro plačane državne službe in ministrske hčerke in zati se vozijo v državnih avtomobilih in salonskih vozovih po železnici iz Beograda na razna letovišča.

Politični pregled.

Kraljevina SHS: Po dolgotrajnih in mučnih pogajanjih med vladnimi strankami se je sestavila nova vlada, v katero so vstopili: radikalni, demokrati, samostojni in muslimani. Zadnja zapreka za sestavo nove vlade je bilo vračanje vojnega ministra. Demokrati so odločno vztrajali pri svojem sklepu, da ne sme general Zečević voditi zloglasne „bele“ roke, tane očistne organizacije, ki se hoče vtičati v državno politiko, na noben način postati vojni minister novega kabineta. Zečeviću zaščitnik pa je bil ministrski predsednik Nikola Pašić, ki je demokratom izjavil, da nikakor ne more pristati na njihovo zahtevo. Zečević je postal vojni minister. Takoj po imenovanju pa je podal svojo ostavko. Najbolj zanimivo je, da so se demokrati protivili imenovanju tega generala samo tako dolgo, dokler se nista za njega zavzela krona in Pašić. Sele potem, ko so videli, da ga nikakor ne morejo sirmoglaviti, so odnehali. V svoji divji jezi pa so Zečeviću obljubili, da bodo v drž. zboru razkrivali razne nerednosti v armadi, zlasti pa umazanosti višjih oficirjev, organiziranih v takozv. „beli“ roki. Zečević se je demokratičnim groženjem najbrže ustrašil in zato je odstopil. — Nova vlada, v kateri sedita dr. Zerjav in Pucelj, je na Stevanovo popoldan imela svojo prvo sejo, ki je trajala tri ure. V tej seji je ministrski predsednik naznanil, da se bo kralj odslej imenoval „Aleksander II.“ Nato se je vršila razprava o delovnem programu nove vlade in o vladni izjavi, ki so jo drugi dan prečitali v parlamentu. Ministrski svet je sklenil, da narodna skupščina v najkrajšem času izvede sledeče zakone: 1. državni proračun in proračunske dvanajstine; 2. zakon o državnem svetu; 3. zakon o upravnih sodiščih; 4. zakon o glavni kontroli; 5. volilni zakon; 6. zakon o samoupravi; 7. zakon o centralni upravi; 8. zakon o ministrijski odgovornosti; 9. zakon o javnih uradnikih; 10. tiskovni zakon; 11. zakon o zemljiškem kreditu; 12. zakon o zavarovanju zoper vremenske nevarnosti; 13. naučni zakon za osnovne, srednje in višje šole; 14. zakon o ureditvi sodišč; 15. zakon o prenosni vojaški sodišči; 16. zakon o likvidaciji agrarnih odnosov; 17. zakon o izenačenju davkov. Iz zgoraj navedenega reda, po katerem bo narodna skupščina reševala vladne zakonske predloge, je razvidno, da se vladne stranke silno bojijo volitev. Volilni zakon so postavili na peto mesto in ne na drugo. Gotovo bi ga bili najraje porinili na 18. mesto, samo da bi v tem času še nemoteno sedeli pri vladni mizi. Na zadnje mesto so postavili zakon o izenačenju davkov. To si bodo treba dobro zapomniti. Izenačenje davkov po vsej državi je eno izmed naj-ugnejših vprašanj, ki najbolj kriči po ampnejšnji rešitvi. V političnih krogih

sodijo, da je življenjska doba nove vlade počilo odmerjena, ker bodo nasprotstva med radikali in demokrati v par tednih zopet izbruhnila. Novo vladno lahko primerjamo družbi navidez-nih prijateljev, ki se pri kapljici rujnega vinca za kakšno malenkost spuščajo v krog in prepir.

Italija: Italijanska zbornica je pred par dnevi glasovala o začasnem proračunu. Proračun je bil z glasovi vladne večine sprejet. V imenu jugoslovanskih poslancev je govoril poslanec Virgilij Šček (duhovnik); izjavil je, da jugoslovanski poslanci ne morejo izreči znanja vladi, ki je tako nasilno postopala napram primorskim Slovincem in Hrvatim. — Goriska in Istra sta dobili svojo deželno avtonomijo. V gorški deželni odbor je imenovala vlada pet Slovencev in pet Italijanov. Predsednik je Italijan dr. Petrarin. Slovenski člani so sledeči: dr. Anton Gregorčič, dr. Engelb. Besednjak, odvetnik dr. H. Tuma, nadučitelj Ign. Križman in trgovec Trešč iz Idrije. Istrski deželni odbor je sestavljen takole: 10 Italijanov, 4 Jugoslovani in sicer: prof. Fr. Matejčič, Josip Pangerc, dr. Ivan Poščat, in dr. E. Vratovič.

Naši shodi in tečaji.

Shodi poslancev Kranjca in Škobernet: Poslanca Krajnc in Škoberne imata 6. januarja (Sv. Treh kraljev) shode v Dobovi in Kapelah, 8. januarja (v nedeljo) pa v St. Petru pod Sv. gorami in na Bizeljskem.

Okrajni sestanki naše Kmetске zveze in Zupanske zveze za celjsko okrožje se vrše: Ponedeljek 2. januarja v Celju, hotel Beli vol za ves sodni okraj Celje. Govori poslanec Krajnc. V torek, dne 3. januarja v društveni dvorani na Laškem za sodni okraj Laško. Govori poslanec Krajnc. Dne 4. januarja v Sevnici pri g. Starku za sodni okraj Sevnica. Govorita poslanca Škoberne in Krajnc. Dne 5. januarja v župnišču v Brežicah za sodni okraj Brežice. Govorita poslanca Škoberne in Krajnc. Dne 9. januarja v okrajni hranilnici v Kozjem za vzhodni del kozjanskega okraja, kot župnije Kozje, Podčetrtek, Olimje, Polje, Buče, Sv. Peter pod Sv. gorami, Podsreda, Koprivnica in Pilstan. Govorita poslanca Škoberne in Krajnc. V torek, dne 10. januarja v župnišču v Planini za vzhodni del kozjanskega okraja in sicer za župnije St. Vid pri Planini, Planina, Dobje, Prevorje, Zagorje in za Jurkloster v laškem okraju. Na te okrajne sestanke Kmetске in Zupanske zveze so povabljeni zlasti vsi odborniki in odbornice krajevnih organizacij, vsi naši župani, občinski odborniki in njih namestniki, ki so že pristopili ali pa nameravajo pristopiti k Zupanski zvezi.

V Svečini se je vršil tečaj za župnike SLS dne 20. decembra za župnije Svečino, Sv. Jurij, Sv. Križ, Sv. Ilj in Sv. Kungota. Udeležba je bila zelo lepa. Govorila sta tajnik Zebot in o. Pavel. Predavanja so se vršila v gostoljubni hiši g. Serbineka.

Tečaj v Cirkovcih se je izborno obnesel. Udeležba 150 iz vseh župnij Dravskega polja. Predavanja so trajala od 9. do 1. ure. Zbrani župniki so z pozornostjo sledili predavanjem o položaju, državnem proračunu, novih davkih, taksah, dohodnini, kako se gospodari, o šoli, časopisu, organizaciji itd. Navzoči samostojni in so-eji so s prva nekaj mrmrali, a živi dokazi predavatelja Veseljaka o razliki v državnem gospodarstvu od 23. novembra 1920 do danes so jih popolnoma poparili. Poslušali so, gledali in obmolknili. Udeleženci so izrazili željo, da bi se slični tečaji ponavljali vsako leto.

Tedenske novice.

Veselo in srečno novo leto želim naročnikom in somišljenikom uredništvo in upravnštvo „Slov. Gospodarja“.

Vse cenjene naročnike, ki še niso vsaj deloma plačali naročnine za prihodnje leto, prosimo, da isto takoj storijo, kajti drugače smo primorani, vsled prevelike draginje, jim ob novem letu ustaviti list. „Slov. Gospodar“ stane za celo leto 48 K, za pol leta 28 K, za četrt leta 16 K, za inozemstvo 25 din. Upravištvo.

„Slovenski Gospodar“ bo stal prihodnje leto v razprodaji komad 2 kroni. Nato že danes opozarjamo vse tiste, ki si list od številke do številke kupujejo ter jih vabimo, da naj raje pristopijo med redne naročnike, ker jim na ta način list pride za več kot polovico ceneje.

V Slovenijo je dospel z dvornim vlakom iz Beograda v Ljubljano naš kralj Aleksander. Iz Ljubljane se je podal v spremstvu pokrajinskega namestnika Hribarja v Kamniške planine, kjer se udeležuje lova na divje koze.

Duhovniške vesti. V rajhenburškem samostanu trapistov je umrl 20. t. m. pater Mavrus Reberšak, rodem iz Pilstanja. Kot 12letni deček je prišel v samostan, kjer je bil vzoren redovnik in vsem obiskovalcem samostana dobro znan. — Za duhovne svetovalce so imenovani: dr. Josip Somrek, profesor bogoslovja v Mariboru; Jožef Dekort, dekan v Ljubnem; Franc Sal Cizej, župnik pri Sv. Martinu pri Saleku; Josip Cede, župnik v Studenicah; Andrej Fišer, župnik v Ribnici na Pohorju; Ivan Jurko, župnik v Staremtrgu; Josip Krohne, župnik v Podsredi; Anton Pernat, župnik v Dobovi.

Kadar se prestavljajo ministrski stolčki ter nastane takozvana vladna kriza, počivajo vsi visoki uradi v Beogradu. Uradniki se sprehajajo iz sobe v sobo, posedajo, držijo roke križem ter se samo razgovarjajo in pre-rekajo o novih ministrih in novih gospodarih. Ker se uradnike nastavlja samo po strankarskih potrebah, za to so ministrske spremembe velike važnosti za vse uradništvo. Nikdo ne-ča delati, kriza je, vse stoji, zakaj bi tudi delali, saj se ne ve, od kod pride novi minister — ali bo uradnike povišal, ali pa prestavil.

Pri teh malih ministrskih spremembah za visoko uradništvo sicer ni nobene nevarnosti. Vse je tako lepo urejeno, da imajo polovico dobrih mest radikali, polovico pa polikademokrati, k večjemu to se lahko zgodi, da polikademokrati minister izmenja s kakim radikalom svoj stolček in da se radikalni visoki uradniki preselijo v urad, ki je bil poprej zaseden od demokratov.

Korita so lepo razdeljena, to je pa tem lažje, ker beograjski prvaki vse znajo, danes vam rešuje promet, jutri poljedelstvo, potem pa lahko tudi socijalna, pravna, zdravstvena vprašanja — z eno besedo: vse.

Da se ne bode dejalo, da govorimo tako samo mi avtonomisti ali celo nekaki nevarni ljudje, navedemo še to kar piše pristno srbski list „Srbija“ iz Mitrovice: Pred vojno je delalo v posameznih državnih uradih polovico manj uradnikov in gladko je šlo. Danes pa sede tam, kjer je sedel poprej samo eden uradnik, kar trije ali pa še več uradnikov, od katerih hoče vsak biti nad drugim. Naša državna uprava je polna nesposobnežev. Ti nosijo razna imena: načelniki, inšpektorji višji in najvišji, komisariji sekretarji od I. do V. klase itd. Poleg njih je ogromna ševilo strokovnjakov, svetovalcev, izvedencev, posredovalcev in nakupovalcev. Izmed ten hoče tudi vsak „nadzorovati“, delati pa ne mara nobeden. „Izobraženci“ vstajajo kar čez noč, na pol anal-fabet (nepismeni) prthajajo na mesta, kjer bi morali sedeti izkušeni in sposobni možje.

Davkoplačevalcem za Božič in Novo leto. Na zahtevo radikalov in demokratov je nadaljeval za božične praznike zakonodajni odbor našega parlamenta delo. Večina katoliških poslancev ni bila za božične praznike v Beogradu, ampak doma. Odsotnost večine poslancev katoliške veroizpovedi so porabile vladne stranke in osrečile davkoplačevalce z zopetnim povišanjem davkov. Zakonodajni odbor je sklenil, da se poviša zemljiški davek v prečanskih krajih (tostran Save) za 400%, v Srbiji in Crni gori pa ostane pri starem. V novih prečanskih krajih se bo pobiral davek na vojne dobičke tudi za leto 1921. Tem predlogom vladnikovcev se je odločno uprl naš poslanec dr. Hohnjec, ki je zažugal v odboru, da bo proti temu od kritemu kršenju enakopravnosti vseh pokrajin glede plačevanja davkov odločno nastopil v parlamentu. Jugoslovanski klub se je izjavil, da ne prizna zakonov, ki bodo tako neznožno v živo zadeli ravno našega kmeta. Zakon

o groznem povišanju zemljarine in o pobiranju davka na vojne dobičke je sklenila že nova Pašičeva vlada, v katero se je vrnil slabostojni Pucelj.

Koliko veljave ima g. Urek v Pišecah. Iz Pišec nam poročajo: Naš gospod kmet Urek se je udeležil seje našega občinskega odbora in pozval odbornike, naj se odločno izrečejo proti priklopitvi dela brežiškega okraja k ljubljanski oblasti. Odborniki so pri tem Urekovem predlogu skimali z glavami in se izrekli za nedeljno Slovenijo. Urekova beseda ne zaleže niti pri Pišecanih, ki so se spametovali. Zaupati Vam moram g. urednik, da tiči g. Urek vedno na svojem domu. V Beograd gre samo po dnevnice. Kakor videti, se ne strinja več naš rojak s slabostojno politiko in je šel kot zgubljeni sin prav temeljito v se.

Iz parlamenta izgnani posili poslanec Kirbiš je potegnil čisto protizakonito dnevnicke tudi za mesec december, ko je bil njegov mandat že davno razveljavljen. Sedaj bo zahteval blagajnik parlamenta nazaj decemberske dnevnice od Kirbiša. V klubu naših samostojnežev se govori, da bodo vrnili blagajni Kirbiševe decemberske dnevnice vsi samostojni poslanci. Lepe pojme o poštenosti imajo samostojni koritarji!

Komisije, ki prevzemajo tobak, katerega so kmetje letos sadili, postopajo zelo čudno. Država je obljubila visoke cene, a plačevala je tobak sramotno nizko.

Orliški telov. tečaj. V Mariboru se vrši 29., 30. in 31. decembra v telovadnici č.č. šolskih sester tridnevni telovadni tečaj za Orlice. Pozivamo vse krožke mariborskega okrožja, da pošljejo na tečaj po eno ali dve telovadkinji. Za hrano in stanovanje je preskrbljeno po zmernih cenah.

Savinjsko orlovsko okrožje priredi na Polzeli v prostorih g. Cizeja štirdnevni vaditeljski tečaj. Tečaj se zaključuje z veliko telovadno akademijo na praznik sv. Treh kraljev popoldne v istih prostorih. Na sporedu so deklaracije, govori ter proizvajanje naraščajskih, članskih in vaditeljskih vaj za leto 1922. Začetek točno ob 3. uri popoldan. Ljubitelji mladine udeležite se mladinske prireditve v obilnem številu Bog živi!

Razstava v Trbovljah. Razstavile so v Društvenem domu gojenke 10 tedenskega gospodinjinskega tečaja, kar so se naučile v tem času iz kuhinjske in šivnarske umetnosti v zadovoljstvo vseh, ki so sodelovali pri tem tečaju. Zahvala za uspehe gre pred vsem izvrstnim voditeljicam tečaja gđe. Odlaskovi in Sušnikovi. Enak tečaj smo imeli tudi spomladi, da imamo sedaj 40 izsolanih gospodinj in upamo, da se bodo vztrajno ravnale po pridobljenih naukih in izkušnjah.

„Slov. Gospodarja“ prodajajo v Ptuju: Franc Julija v trafiki v Lutenbergerjevi hiši, knjigarna Viljem Blanke in trgovec Ivan Petersič.

Kupujte in naročite potrebščine edino-le pri trgovcih, obrtnikih in tvrdkah, ki oglašajo v „Slov. Gospodarju“ in „Straži“.

Zopetno podražanje na železnici. Na predlog železniškega ministra je sklenil zakonodajni odbor, da se povišajo dne 1. februarja 1922 železniški tarifi na osebe za 50%, za blago za 10%. Razun tega poviška bo plačeval od 1. januarja prihodnjega leta vsak potnik 15% posebne takse od svoje, plačane za železniško karto. Nova taksa za prevoznino blaga po železnicih bo znašala 10%. Z Novim letom nas bo nova Pašičeva vlada osrečila z mnogobrojnimi „dobrotami.“ S povišanjem železniških tarifov so edino zadovoljni slabostojni poslanci, ki pač imajo prosto karto I. razreda.

Na južni železnici se bode računalo od 1. januarja 1922 naprej vse v dinarjih.

Roparski umor. V Slomih pri Polensaku se je 20. t. m. dogodil strašen roparski umor. Posesnik Veseljaka, ki se je zvečer vrnil z živ. selma v Ptuj, je našel v sobi na tleh ležečo svojo ženo, zabodeno v prsa in trebuh, na postelji pa je ležala njegova mati, ubita od udarca s sekiro po glavi. Šest tednov star otrok, ki so ga nahajali v sobi, je ostal nepoškodovan. Morilec je odnesel nekaj obleke in par klobas. Orožništvo je uvedlo preiskavo.

Na Dravskem polju so fantovski pretepi nekaj vsakdanjega. Bolj izvan-